

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНТЕГРОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ТОВАРОЗНАВСТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

на тему:

**«ОЦІНКА АСОРТИМЕНТУ ТА ЯКОСТІ НАТУРАЛЬНОЇ ШКІРИ
ДЛЯ ВЕРХУ ВЗУТТЯ»**

Виконав: здобувач 2 курсу зі скороченим
терміном навчання

групи 2ЛПст(с) спеціальності: 182 –

Технології легкої промисловості

Гончарова О.Р.

Керівник: Березовський Ю.В.

Рецензент Соболєва Л.О.

Хмельницький 2024 року

ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет	інтегрованих технологій
Кафедра	товарознавства, стандартизації та сертифікації
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Спеціальність	182 – Технології легкої промисловості

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. зав. кафедри

 Валентина ЄВТУШЕНКО
 „ 12 ” січня 2024 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ БАКАЛАВРА

ГОНЧАРОВОЇ ОЛЕКСАНДРИ РОМАНІВНИ

1. Тема роботи «Оцінка асортименту та якості натуральної шкіри для верху взуття»
 керівник роботи д.т.н., проф. Березовський Ю.В.

затверджена наказом вищого навчального закладу від „ 11 ” 01 2024 року № 11-С

2. Строк подання здобувачем роботи 10.06.24р.

3. Вихідні дані до роботи матеріали переддипломної практики та літературних джерел

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
Розділ 1. Огляд літературних джерел
Розділ 2. Експериментальна частина
Розділ 3. Охорона праці

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень, рисунків, таблиць)
Робота містить 16 рисунків та 11 таблиць

6. Консультанти розділів роботи

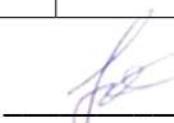
Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Березовський Ю.В.		
2	Березовський Ю.В.		
3	Венгер О.О.		

7. Дата видачі завдання 12.01.24р

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів випускної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Розділ 1. Огляд літературних джерел	12.02.24 – 17.04.24	
2	Розділ 2. Експериментальна частина	18.04.24 – 04.05.24	
4.	Розділ 3. Охорона праці	05.05.24 – 10.06.24	

Здобувач

 Гончарова О.Р.

Керівник роботи

 Березовський Ю.В.

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота бакалавра присвячена питанням розвитку шкіряної вітчизняної галузі. В умовах різкого підвищення вимог до якості взуття з певними, прогнозованими властивостями, можливостей його сертифікації та стрімкого розвитку конкуренції особливого значення набуває осмислений підхід до виготовлення натуральних шкір, як важливого виду продукції.

Темою роботи є дослідження проблем розвитку вітчизняного ринку шкіряної галузі та визначення якості вітчизняної шкіри призначеної для верху взуття. Об'єктом дослідження є зразки шкіри для верху взуття. Предметом дослідження є формування споживчих властивостей та оцінка якості шкіряних напівфабрикатів для верху взуття. Метою роботи є дослідження, яке спрямоване на оцінку якості натуральної шкіри для верху взуття.

У дипломній роботі в першій частині проаналізовано кон'юнктуру ринку вітчизняної шкіряної галузі, розглянуто вимоги до класифікації якості шкіри для взуття, визначено основну нормативну документацію з контролю якості натуральної шкіри. В другому розділі дипломної роботи проведено аналіз використання шкір різного походження для верху взуття та досліджено фізико-механічні властивості шкіряних матеріалів для верху взуття. Результатом проведеного дослідження є встановлений факт, який вказує на те, що всі зразки натуральних шкір для верху взуття згідно показників хімічного складу, фізичних та фізико-механічних властивостей повністю відповідають вимогам нормативних документів і є безпечними для стопи людини.

Ключові слова: шкіра для верху взуття, асортимент, класифікація, якість, властивості, нормативні документи.

ABSTRACT

The bachelor's qualification work is devoted to issues of the development of the domestic leather industry. In the conditions of a sharp increase in the requirements for the quality of shoes with certain, predictable properties, the possibilities of its certification and the rapid development of competition, a thoughtful approach to the production of natural leather, as an important type of product, is of particular importance.

The topic of the work is the study of the problems of the development of the domestic market of the leather industry and the determination of the quality of the domestic leather intended for the upper of shoes. The object of the study is leather samples for the upper of shoes. The subject of the study is the formation of consumer properties and quality assessment of leather semi-finished products for shoe uppers. The purpose of the work is research aimed at assessing the quality of genuine leather for shoe uppers.

In the first part of the thesis, the market conditions of the domestic leather industry were analyzed, the requirements for the classification of the quality of leather for shoes were considered, and the main regulatory documentation for quality control of genuine leather was determined. In the second chapter of the thesis, an analysis of the use of leather of different origins for shoe uppers was carried out and the physical and mechanical properties of leather materials for shoe uppers were investigated. The result of the conducted research is an established fact that indicates that all samples of natural leather for shoe uppers, according to indicators of chemical composition, physical and physico-mechanical properties, fully meet the requirements of regulatory documents and are safe for human feet.

Keywords: leather for shoe uppers, assortment, classification, quality, properties, regulatory documents.

РЕФЕРАТ

Дана кваліфікаційна робота виконана на 77 сторінках, проілюстрована 16 рисунками та 13 таблицями. Для виконання цієї роботи використано 32 літературних джерел.

Розширення асортименту та підвищення якості шкіряних матеріалів є однією з основних умов розвитку сучасного виробництва і розширення економічних зв'язків на внутрішньому і зовнішньому ринках. Вимоги до натуральних шкір та виробів з них визначаються потребами споживачів – соціальними, функціональними, ергономічними, естетичними, екологічними.

Об'єктом дослідження – є зразки натуральних шкір для верху взуття. Предметом дослідження є формування споживчих властивостей та оцінка якості шкіряних напівфабрикатів для верху взуття.

Метою роботи є дослідження, яке спрямоване на оцінку якості натуральної шкіри для верху взуття. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- провести аналіз вітчизняного ринку натуральної шкіри;
- проаналізувати класифікацію та вимоги до якості шкіри для взуття;
- проаналізувати нормативну документацію з контролю якості натуральної шкіри;
- провести фізико-механічні дослідження натуральної шкіри.

Значимість роботи та висновки. Сучасний стан розвитку шкіряно-взуттєвої промисловості вимагає розроблення нових та удосконалення існуючих технологій з метою раціонального використання сировинних ресурсів, розширення асортименту та підвищення якості товарів. Тому, в умовах ринкових відносин суттєво зростає роль комплексних рішень, що забезпечують високий рівень якості товарів, посилюючи актуальність досліджень, спрямованих на забезпечення конкурентоспроможності шкіряної продукції.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	9
1.1.Аналіз ринку натуральних шкір для верху взуття.....	9
1.2. Характеристики, властивості та особливості натуральної шкіри	16
1.3. Вимоги до якості натуральної шкіри для верху взуття.....	24
1.4. Аналіз нормативної документації з контролю якості натуральної шкіри.....	30
РОЗДІЛ 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ЧАСТИНА.....	35
2.1. Аналіз використання шкір різного походження для верху взуття.....	35
2.2. Аналіз нормативних значень показників якості натуральних шкір для верху взуття	45
2.3. Дослідження фізико-механічних властивостей шкіряних матеріалів для верху взуття	51
РОЗДІЛ 3. ОХОРОНА ПРАЦІ.....	61
3.1. Правила охорони праці для працівників шкіряного виробництва	61
3.2. Загальновиробничі вимоги з охорони праці	62
3.3. Освітлення.....	66
3.4. Вентиляція й опалення	68
3.5. Водопостачання і каналізація.....	69
ВИСНОВКИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	74

ВСТУП

Однією із сфер національної економіки є легка промисловість, що здатна забезпечити значну частину внутрішнього ринку якісною продукцією, населення – робочими місцями, а державний бюджет – збільшенням надходжень. Продукція легкої промисловості має стійкий попит у багатьох галузях економіки. Пріоритет у споживанні галузевих товарів належить населенню (одяг, взуття, тканини, трикотажні, хутрові і шкіряні вироби, посуд, іграшки, текстильна і сувенірна продукція). Найважливішою підгалуззю легкої промисловості після текстильної є шкіряно-взуттєва промисловість, 23 % працівників якої зайняті у виробництві шкіри та взуття.

Об'єктом дослідження – є зразки натуральних шкір для верху взуття. Предметом дослідження є формування споживчих властивостей та оцінка якості шкіряних напівфабрикатів для верху взуття.

Метою роботи є дослідження, яке спрямоване на оцінку якості натуральної шкіри для верху взуття.

За своїми гігієнічними, естетичними, технологічними властивостями і надійністю натуральна шкіра є основним матеріалом, що використовується у взуттєвому виробництві. Вона має високу паропроникність, гігроскопічність, стійка до стирання, багаторазових згинів, дії поту, бруду і пилу. Натуральна шкіра еластична, має приємний гриф і широку кольорову гаму. Всі ці показники мають важливе значення при виготовленні взуття. Враховуючи, що взуття під час носіння піддається найбільшому навантаженню протягом дня, важливо, щоб матеріал для його виготовлення був якісним та безпечним. Тому питання з оцінки якості шкіри для верху взуття є актуальними та повинні вирішуватися на всіх етапах обробки шкіри.